

Til deg som snart skal på teater. | [Vis i nettleser](#)

Trygt teaterbesøk

Endelig er det mulig å besøke Nationaltheatret igjen! Vi ber om forståelse for at det av smittevernshensyn kan være aktuelt for publikumsvertsskapet å gjøre endringer på din seteplassering ved oppmøte, og ber om at anvisninger fra publikumsvært blir fulgt.

I tråd med myndighetenes anbefalinger har vi utarbeidet et sett smittevernsrutiner, slik at du er sikret en god og trygg teateropplevelse. Vi ber deg om å gjøre deg kjent med disse før ditt besøk.

[Om smittevern og ditt teaterbesøk](#)

Velkommen på forestilling!

Her får du en introduksjon til forestillingen *Vildanden* – del gjerne denne e-posten med teaterfølget ditt!

I alle familier er det et mørkeloft

Vildanden er Henrik Ibsens sterkeste stykke. Det mener Hanne Tømta, regissør og teatersjef ved Nationaltheatret. Hun har aldri satt opp Ibsen før. Men nå, i hennes siste oppsetning som teatersjef, skal hun få *Vildanden* til å fly på Hovedscenen.

Tømta byr på en klassisk og tidløs Ibsen-forestilling i teatrets storstue. Dette blir også den siste Ibsen-forestillingen på Hovedscenen før rehabiliteringen av teatret. Både scenografi og regi kan ses som en hyllest til Norges vakreste teatersal.

Vildanden er et symbolsk drama, fullt av humor, midt i tragedien. Familien Ekdal, som vi møter, skjuler ikke bare mange familiehemmeligheter. Her finnes også et loft med en merkelig kraft, der naturen er i ferd med å få overtaket. Og innerst inne i mørket bor det aller dyrebareste: en vill and med brukket vinge.

Hanne Tømte

Hanne Tømte, teatersjef

Se bilder fra prøvene:

Se videoer:

– For meg er det grenseoverskridende bare å tenke på ...

Se intervju med regissør og teatersjef Hanne Tømta om *Vildanden*.

Et symbolsk drama, fullt av humor, midt i tragedien

Få en smakebit på forestillingen med denne traileren.

Les mer:

Til å le og gråte av

– For å orke tragedien, må vi le litt også, sier skuespiller Kim Haugen. Han mener Henrik Ibsen avkler menneskene i *Vildanden*. Det er både ustyrtelig morsomt og fryktelig trist.
«Ikke øl i en sådan stund. Gi meg fløyten!»

Av berømte replikker i *Vildanden*, må Hjalmar Ekdals lett pompøse utsagn trone høyt oppe, kanskje bare slått av doktor Relings replikk om å ta livsløgnen fra et gjennomsnittsmenneske.

For Hjalmar Ekdal, gift med Gina og far til Hedvig, omtales som den store klovnen i Ibsens forfatterskap. Ganske lat, litt enfoldig, glad i smør – og øl. «Kroppen har også sine krav», som han sier. Han er selvtilfreds, selvmedlidende og ute av stand til å sette seg inn i andre menneskers situasjon. Men likevel lett å få godhet for, lett å bli glad i. Han er sjarmerende på sitt vis, antagelig fordi han har gode intensjoner. Det er ikke bare datteren Hedvig som føler det sånn, men også gjerne publikum i salen.

– Ja, Hjalmar er en forferdelig morsom rolle. Han dikter, lyver og drømmer seg bort. Tror på livsløgnen, fullt og helt. Du må forsvare ham når du spiller ham, det er mye her for en skuespiller å jobbe med, sier Kim Haugen.

Det er tredje gang den erfarne skuespilleren, med godt håndlag med komedien så vel som tragedien, spiller i *Vildanden*. Riktignok er det ikke Hjalmar han gestalter denne gangen, men Werle, den mektige grosserer, som trekker i alle handlingens tråder før han utfordres av sin sønn, den sannhetssøkende Gregers. Tidligere har Kim Haugen gitt karakter både til Hjalmar og Gregers' nemesis, Relling, legen med den berømte replikken, som foreskriver livsløgn som medisin for lykke.

Menneskelig varme og humor

– *Vildanden* er selvfølgelig en tragedie, som ender med et selvmord, men Ibsen klarer å balansere det så fint. Det er mye menneskelig varme og humor i karaktertegningen, og ikke bare i Hjalmar-figuren. Ibsen avkler menneskene. Og det som blir er igjen, er både til å le og gåte av, sier Haugen.

Han trekker fram den rare Molvik, forhenværende teolog, som enten er full eller i dundrende bakrus, og som ellers ikke sier stort. Og Gina,

som sammen med Hedvig er den som egentlig holder hele familiens fotobedrift i hevd, mens Hjalmar vaser rundt eller hviler middag – men tror fullt og fast på at han er familieforsørger og en vordende oppfinner:

– Gina er ikke egentlig en så komisk rolle. Kvinnene er de som kommer best ut i stykket og som vil det beste for fellesskapet, selv om Gina utvilsomt har sitt å skjule. Ibsen har tillagt henne en del forsnakkelser og feiluttalelser av fremmedord. Jeg vet ikke om vi kommer til å bruke det, det er kanskje et litt billig humoristisk poeng. Men fra Ibsens side er det ment som en karaktertegning, som viser at Gina kommer fra enkle kår og ønsker å være finere enn hun er.

Ikke en farse

Ibsen selv uttalte, om en oppsetning av *Vildanden* på Det kongelige Theater i København i 1898, at han ikke var helt tilfreds, siden den inneholdt for mye farse: «Det skal være en tragikomedie (...) ellers blir Hedvigs død uforståelig», ytret han.

Dikteren var med andre ord selv bevisst på sjangeroverskridelsen og ønsket at innstuderingen skulle speile hans intensjoner. Men *Vildanden* er nå en gang et av Ibsens mer flertydige stykker, det gir stort rom for tolkninger – også når det kommer til humor.

Gregers-skikkelsen, for eksempel, presenteres ofte som en forskrudd idealist, med skylapper for alt som heter sosiale nyanser. Han er nådeløs og forårsaker tragedien. Ikke noe humoristisk i det, i og for seg, men han er drevet av litt for store tanker om å avsløre livsløgnen og stille ideelle fordringer til menneskene. Og blir stående igjen som narr.

Ser ikke barnet

Her er kaninjakt på loftet, stadige utsettelse av oppfinner- og fotografarbeid, patetiske formuleringer, som Hjalmars replikk: «Og om jeg er urimelig en gang imellom, så – herregud – husk at jeg er en mann som stormes av sorgenes hæn» eller Gregers' «Jeg hadde forventet at når jeg kom inn, så ville et forklarelsens lys møte meg fra dere begge.» I tillegg opptrer en liten rekke av kammerherrer, som har lite annet å tilføre Ibsens fortettede drama enn å understreke voksenpersonene i stykkets selvopptatthet. Den blekfete, den

tynnhårede og den nærsynte herre strykes ofte i nyere oppsetninger, og representerer stort sett bare sine egne karaktertrekk.

For det er nettopp det, at de voksne ikke ser barnet, som fører til at Hedvig går til grunne. Og som samtidig gir grobunn for så mye komikk.

– *Hva med Werle, som du spiller, Kim, er det noe komisk med ham?*

– Werle i seg selv er veldig lite morsom. Han er den knallharde forretningsmannen som gjør det han kan for å vinne, som kjøper seg ut av konflikter og som stort sett får det som han vil, sier Haugen.

– *Men også han faller inn under kategorien pompøs og selvopptatt?*

– I høyeste grad. Alle mennene i *Vildanden* jobber for seg selv og sitt eget prosjekt. Så ja, Werle er pompøs, og det er komisk. Det finnes nok av patetiske og maktkåte menn i verden i dag. Det er tragikomisk i seg selv, og nesten ikke til å bære.

Morsomme prøver

De første prøvene på *Vildanden*, i teatersjef Hanne Tømtas regi, er avholdt utendørs i snøvær og bak skjerm på Zoom og Skype. Kim Haugen kan røpe at de har ledd mye underveis.

– Det kommer absolutt til å bli mye humor her, det ville vært rart ellers. I farsen og komedien ligger alltid alvoret under. Bare se på Chaplin: Han går inn i det han gjør med stort alvor. Det er jo derfor vi tror på ham og derfor vi ler. Sånn er det også i tragedien, med motsatt fortegn. *Vildanden* handler om omsorgssvikt og et helvetes familieforhold. For å orke det, må vi le litt også.

Av Marte Stubberød Eielsen

Kilde:

Asbjørn Aarseth: [Innledning til Vildanden](#), Henrik Ibsens skrifter

Medvirkende:

Kim Haugen

Grosserer Werle

Erland bakker

Gregers Werle

Bjørn Skagestad

Gamle Ekdal

Trond Espen Seim

Hjalmar Ekdal

Tone Mostraum

Gina Ekdal

Helene Naustdal Bergsholm

Hedvig

Anne Krigsvoll

Fru Sørby

Håkon Ramstad

Dr. Relling

Bernhard Arnø

Molvik

Kunstnerisk lag:

Av Henrik Ibsen. Bearbeidet av Mari Vatne Kjeldstadli.

Regissør: Hanne Tømte

Scenograf og kostymedesigner: Nora Furuholmen

Lysdesigner: Øyvind Wangenstein

Musikalsk ansvarlig: Per Christian Revholt

Maskør: Hege Ramstad

Dramaturg: Oda Radoor

Produksjonslag:

Produsent: Maren Onsaker.

Inspisient: Kine Sørbøe. **Sufflør:** Vibeke Brathagen. **Scenemester:** Andreas Eskeland. **Lysmester:** Agnethe Tellefsen. **Lydansvarlig:** Magnus Aaen og Bendik

Toming. **Produksjonsansvarlig kostymer:** Maren Sælensminde. **Forestillingsansvarlig kostymer:** Elinor Ström. **Rekvisitør:** Mone Rustøy. **Informasjonsansvarlig:** Marte Stubberød Eielsen. **Markedsansvarlig:** Jan Lier. **Produsent preproduksjon:** David Parrish.

Praktisk informasjon:

Varighet: Ca. tre timer med pause.

Vi gjør oppmerksom på at det brukes scenerøyk og at det avfyres to løsskudd i andre akt.

Trygt teaterbesøk:

I tråd med myndighetenes anbefalinger har vi utarbeidet et sett med smittevernsrutiner, slik at alle er sikret en god og trygg teateropplevelse.

Ved sykdom: Har du vært i kontakt med smittede, er i karantene, føler deg syk eller har symptomer på sykdom, er det viktig at du holder deg hjemme. Ta kontakt med billettluken på salg@nationaltheatret.no for å endre eller få refundert dine billetter.

Oppmøte: Oppmøte for forestilling på Hovedscenen skjer i vestibylen rett innenfor hovedinngangen på Nationaltheatret. Der er det rikelig med plass slik at alle kan holde

minst én meters avstand til alle man ikke kommer i følge med. Våre erfarne publikumsverter viser publikum inn i grupper og sikrer at alle smittevernhensyn ivaretas.

På grunn av den ekstra tiden dette tar, ber vi publikum møte opp ca. 30 minutter før forestillingsstart.

Håndvask og hygiene: Husk å vaske eller desinfisere hendene dine før forestilling. Hånddesinfiserende såpe vil være tilgjengelig på alle våre toaletter, og på en rekke andre steder der publikum ferdes.

Både saler, toaletter og publikumsområder blir grundig og jevnlig vasket.

Etter forestilling: Etter endt forestilling ber vi deg bli sittende i setet ditt til publikumsvertskapet gir beskjed om at det er din tur til å forlate salen. Slik vil alle kunne forlate salen med god nok avstand til hverandre.

[Øvrige spørsmål og svar knyttet til smittevern og ditt teaterbesøk finner du her.](#)

Velkommen i teatret!

Hold deg alltid oppdatert – følg oss også på Facebook, Instagram, Youtube eller Spotify!

[Avregistrer](#) | [Kontakt oss](#)

